

Резюме на доклад по направление Икономика: Стъпка 2

Секторна политика

Наборът от изследвания във връзка със секторната политика на Столична община цели оценка на икономическия профил на Столична община, както и идентифициране на конкурентни предимства. Резултатите от анализа предоставят възможност за вземане на информирани решения, базирани на фактите.

В рамките на тема Секторна политика в направление Икономика са извършени следните изследвания:

- Документален преглед
- Анализ на икономическото състояние и анализ на съответствието между идентифицираните сектори от анализа и стратегическите документи на Столична община
- SWOT анализ и идентифициране на първоначални конкурентни предимства въз основа на анализа
- Анализ на международни добри практики

Документален преглед

Анализът на наличните стратегически и вътрешни документи на Столична община цели да очертае кои сектори са идентифицирани като приоритетни от Столична община. Като резултат от анализа се очаква да бъде изготвен списък на конкретни сектори/индустрии/икономически дейности, върху които общината е поставила фокус, източник на информацията, както и структурно звено.

От документалния преглед може да се направи констатацията, че не се наблюдава консистентност в приоритизиране на секторите на различните нива - от областни стратегически документи до ниво столична агенция. Допирната точка са два от секторите, идентифицирани както в Стратегията за интелигентна специализация на София, така и спрямо СОАПИ - Информатика и ИКТ, както и Креативни и рекреативни индустрии.

Анализ на икономическото състояние

Анализът на икономическото състояние цели да обособи кои сектори или групи икономически дейности показват добри резултати съгласно разработената система от индикатори за анализ. В резултат се очаква да бъдат идентифицирани тези сектори или групи икономически дейности, които имат потенциал за растеж и висока добавена стойност.

Ако направим допускането, че тежестта на показателите в модела е равностойна, и вземем предвид други фактори, като взаимно обогатяване на секторите, то

следните сектори следва да се смятат за значими за Столична община. Без определена последователност секторите са:

- Информационни и информационни технологии
- Креативни и рекреативни индустрии
- Професионални дейности и научни изследвания
- Финанси и застраховане
- Туризм

Тази оценка се основава на показатели от икономическия анализ, които включват натрупване на критична маса (S-P-E), ресурсна ефективност (S/E-P/E), потенциала за растеж на печалбата (G(P), както и степента на използвани технологии/знание (VA).

Следва да се има предвид, че СО е идентифицирала два от секторите, а именно ИКТ и Креативни и рекреативни индустрии.

Конкурентни предимства

Идентифицираните конкурентни предимства въз основа на анализа включват:

- Наличие на квалифициран човешки капитал както в сферата на точните науки и инженерството, така и в сферата на изкуствата и креативните индустрии
- Наличие на всички предпоставки за превръщане на София в стартъп дестинацията на Балканите и Източна Европа, включително наличието на стартиращи компании, инвеститори, пре-акселератори, обучителни програми и други
- Разработена инфраструктура за създаване на наука и иновации
- Логистична обезпеченост с Европа, включително нискобюджетни авиокомпани

Международни добри практики

Добрите примери в разработване на решения включват метода на т.нар. клъстерна карта. Той показва взаимовръзката между отделните сектори и как могат да се постигнат по-големи синергии между тях. Например връзката между туризма и ИКТ и креативните индустрии са мобилните приложения, информационните системи, културата; връзката между туризма и енергията е оптимално използване на възобновяемия слънчев ресурс; връзката между морското дело и здравеопазването са биотехнологиите, свързани с океанското биоразнообразие, и други.

Иновации и предприемачество

Документален преглед

Документалният преглед цели идентифициране на дейностите на СО за подпомагане и стимулиране на НИРД, предприемачеството и иновациите. Като резултат от анализа се очаква да бъдат очертани функциите, проектите,

инициативите и/или други релевантни дейности, които се извършват от общината или които се очаква да се извършват.

След преглед на Устройствения правилник за организацията и дейността на Столична общинска администрация, утвърден със Заповед №СОА17-РД09-799/01.09.2017 година на кмета на Столична община, не са идентифицирани прилежащи функции, касаещи настоящата тематика.

Въз основа на проведените интервюта в рамките на проекта е видно, че част от дейностите в рамките на Плана за действие са в процес на изпълнение. Въпреки това не е наличен отчет за изпълнение на Плана за действие за 2016 г. или Годишен доклад за изпълнение на ИСИС на София, както е посочено в секция “Регулаторна среда и управление”, т. 22. Също така към ноември 2017 г. не е наличен План за действие за същата година.

Фондация “Асоциация за развитие на София” е учредена в обществена полза с Решение №348/8.10.2010 г. на Столичния общински съвет с цел да подпомага устойчивото развитие на София. В рамките на решението е посочено, че Столична община предвижда в рамките на своя бюджет дейност Общинска администрация. Основните дейности, изпълнени през 2016 г., са включени в доклада за дейността. Съгласно ПРАВИЛНИК за дейността на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции (Загл. изм. - Решение №497 по Протокол №86 от 23.07.2015 г.), приет с Решение №122 по Протокол №58 от 13.03.2014 г., изм. и доп. - Решение №497 по Протокол №86 от 23.07.2015 г., Решение №826 по Протокол №26 от 22.12.2016 г., задачата на СОАПИ е да стимулира развитието на бизнеса в столицата, да привлече чуждестранни партньори и инвеститори, да подпомогне дейността на фирмите, които са регистрирани и развиват дейността си на територията на общината, да стимулира заетост и да подобри бизнес климата в най-големия икономически регион на България. Приоритет в дейността на СОАПИ е насърчаване използването на иновациите и иновативните технологии с цел да се създаде устойчива бизнес среда, която да стане пресечна точка за българския и чуждестранен бизнес в София.

Анализ на предприемаческата и иновационната екосистема в София

Анализът на предприемаческата и иновационната екосистема в града цели да бъде извършен преглед на обезпечеността с участници, техните взаимовръзки и анализ на цялостното ниво на средата. Резултатите, които се очаква да бъдат постигнати, са идентифициране на т.нар. червени знамена или възможности, които на последващ етап Столична община може да адресира.

Следните наблюдения могат да бъдат изведени:

- Ниско ниво на предприемаческа активност.
- Съотношението на инвестиращи публични към частни средства е в полза на инструменти, ползващи европейско и национално финансиране.

- Едва 15.6% от стопанските субекти в Столична община имат експортен потенциал, т.е. могат да се търгуват извън страната. Това поставя бариера пред растежа.
- Необходимост от обучения за потенциални предприемачи, които все още не са стартирали бизнес, както и на скалиращи компании за подпомагане на интернационализация.
- Необходимост от по-активно участие в дейностите на София Тех Парк.
- Ниско ниво на комерсиализация на научноизследователска и развойна дейност и неравнопоставен достъп до нови изследвания за различни по големина стопански субекти.
- Не се прилага годишно целеполагане и отчитане на ИСИС на София.
- Недостатъчна информация и активност за участие по посочените програми и инструменти.
- Съгласно Годишния доклад за 2016 г. на Глобалния предприемачески мониторинг в България през 2016 г. нивото на предприемаческата активност в начална фаза (ПАНФ) в България е едва 4.8%, което означава необезпеченост с предприемачи.
- Необходимост от подпомагане отварянето на информация за научноизследователска и развойна дейност и спомагане комерсиализацията на постиженията на фундаменталната наука.
- Липса на информация за проследяване на заложените задачи, цели и мерки в ИСИС на София.
- Съгласно данни от Евростат делът на местното население в България, т.е. процентът на лицата, родени в България, е 98.1%, което показва ниска степен на привличане и асимилация на имигранти.

Констатациите и препоръките от документалния преглед включват:

- Агенцията за инвестиции притежава два основни фокуса на дейност - да привлича инвестиции в София и да подпомага предприемаческа и иновационна дейност за създаване на възможности за инвестиции. Както е посочено и в частта "Секторна политика", видно е, че агенцията базира работата си на данните и на проучвания - изготвени самостоятелно или възложени на външен изпълнител. СОАПИ е идентифицирала фокусни сектори/индустрии, които съчетават традициите на града в икономически аспект, както и визията за развитие на града. Агенцията проактивно търси партньорства със заинтересованите страни в предприемаческата и иновационната екосистема и промотира с пример взаимодействието на четворната спирала.
- На интернет страницата на APC са публикувани финансови отчети на фондацията в отворен формат от създаването на организацията, като през 2017 г. заложената цел е наборът от отворени данни да се обогати. Това е необходим фактор за интегриране на обществото в разрешаване на проблемите на СО и София.
- Провеждането на състезателни инициативи във връзка с иновациите и ключови теми за развитието на града е предпоставка за осъществяване на ефективен диалог между различните заинтересовани страни в предприемаческата и иновационната екосистема. Въвличането на организации от частния сектор, човешки ресурс от университетите и местната администрация е добър пример за

местното самоуправление в страната. Дългосрочен ефект може да се постигне, ако този модел стане устойчив от гледна точка на организация и обезпечаване с ресурси и ако резултатите от събитието се прилагат на практика след приключване на състезанието.

- Събитията, фокусирани върху позициониране на София и България като дигитална и иновационна дестинация, са ключови за развитието на екосистемата. С утвърдени формати като Webit, Innovation Explorer и други София заявява своето място на дигиталната и иновационна карта на Европа. Тези формати също така промотират сътрудничеството между публичния, частния и НПО сектора.
- В допълнение, обученията, които таргетират развитие на човешкия капитал, подпомагат създаване на осъзнатост, знания и умения във връзка с иновациите и технологиите.
- Използването на инструменти като ИНТЕРРЕГ е добра практика за трансфер на ноу-хау между партньорите в проектите. ИнноБридж съчетава партньори от няколко страни - Австрия, Испания, Италия, Унгария, Финландия, Португалия и България.

Анализ на съответствието на идентифицирани възможности в екосистемата и функциите/проектите/инициативите на Столична община

Анализът на съответствието цели да идентифицира тези възможности, които реално общината може да стимулира самостоятелно или в сътрудничество с останалите заинтересовани страни.

Констатации, наблюдения и препоръки от анализа:

- СО да спомогне за повишаване нивото на предприемаческа и съответно иновационна активност, като разработи масирана информационна и маркетинг кампания за повишаване на осъзнатостта от ползите на предприемаческата и иновационната дейност със съдействието на АРС и СОАПИ.
- Подпомагане създаването на ангелски клубове, както и на ПЧП инструменти с преобладаващо частно финансиране с оглед постигане на устойчивост на инвестиционната активност в София.
- Стимулиране на стартиращия и съществуващия бизнес в сектори с експортен потенциал посредством поставяне на тематични задачи в съответните фокусни сектори с експортен потенциал в рамките на осъществяваните и нови състезателни инициативи и събития.
- Подпомагане на съществуващи инициативи за обучение на начален етап по предприемачество (като Junior Achievement, ABLE Mentor, Start it smart и други), насочени към потенциални предприемачи чрез институционална представителност, мрежа от контакти и финансиране.
- Провеждане на събития и мероприятия на СО във връзка с предприемачеството и иновациите в София Тех Парк с цел засилване на интереса към пространството. Стимулиране на взаимовръзката между НИРД и бизнеса посредством популяризиране на възможностите на лабораторния комплекс, както и подпомагане на взаимовръзката между НИРД и бизнеса, находящ се на територията на Тех Парк, посредством осъществяване на партньорство със СНИРД.

- Отваряне на информация и нейното популяризиране относно извършваните научни дейности в рамките на съответните организации и институции в София с цел достигане до по-широк кръг на потенциални възможности за комерсиализация на иновациите. Подкрепа на нови и съществуващи инициативи с цел осъществяване на взаимовръзка между учени и предприемачи, както и инициативи за обучение на бизнес умения за учени.
- Годишно целеполагане и отчитане на мерките за изпълнение на ИСИС на София.
- Разработване на програма за повишаване на информираността и предприемаческия дух и култура, която да засегне проблеми като страх от провал, липса на поемане на отговорност и инициатива и ниска стопанска активност.
- Подпомагане разширяването на обхвата на съществуващите обучителни програми по предприемачество да достигнат до по-голям кръг от младежи с цел стимулиране на младежкото предприемачество и трансфер на знания и умения от успешни предприемачи към потенциални такива.
- Осъществяване на партньорства между СО и научните паркове за спомагане за комерсиализацията на НИРД и предоставяне на достъп до лабораториите и научните изследвания за различните по големина стопански субекти.
- Привличането на големи технологични компании от СОАПИ в България и София (тук се има предвид включително развойната дейност на организацията) за подпомагане на трансфера на ноу-хау в столичната икономика.
- Следва да се направи междинна оценка на прогреса и резултатите по горепоставените задачи от страна на Комитета за наблюдение към стратегията.
- Продължаване и разширяване на добрите практики за взаимодействие с цел да се оптимизира придобитият капацитет и налични данни от НПО организациите.
- Създаване на състезателни инициативи от страна на СО във връзка с комерсиализация на научните постижения, например от лабораториите в София Тех Парк.
- Спомагане за облекчаване на визовия режим за стартъпи и предприемачи.

Добри международни практики

Целта на анализа на международни добри практики е да се проучат възможни добри практики за подпомагане развитието на предприемаческата и иновационната екосистема. Като резултат от проучването се очаква да бъдат разгледани два примера за успешни практики, които да спомогнат идентифицирането на следващи стъпки за подобряване на настоящата екосистема и преминаване на следващ етап на развитие.

Разгледани са два примера - Чили и Барселона. Ключовите фактори за успех в модела на Чили са дръзка визия от страна на държавата, консистентна политика, непрестанна адаптация към нуждите на средата и устойчивост.

Моделът 22 @ Барселона вече се прилага в други райони на града и е референтен критерий за градска, икономическа и социална трансформация в градове като Рио де Жанейро, Бостън, Истанбул и Кейптаун. Моделът благоприятства социалното

сближаване и насърчава балансирано и устойчиво градско и икономическо развитие.

Туризм

В рамките на туризма са извършени следните анализи:

Документален преглед

Анализът на наличните стратегически и вътрешни документи на Столична община цели да очертае кои туристически направления са идентифицирани като приоритетни и кои са посочените тенденции и инициативи, които се развиват и оказват влияние върху тях. Като резултат от анализа се очаква да бъде изготвен списък на конкретни направления, върху които общината е поставила фокус към 2016 г., както и източници на информация. Наред с прегледа за консистентност на различни нива, този анализ ще бъде отправна точка за анализ на съответствието между идентифицираните приоритети и заложените стратегически направления за туристическо развитие на София за периода 2017 – 2030 г., както и допълнителен анализ с добавена стойност.

Анализ на туристическото състояние и потенциал

Анализът на туристическото търсене и поведение в столицата цели да обособи нови, актуални и/или печеливши тенденции в туризма на София (вкл. навлизането на AirBnB като алтернатива на хотелското настаняване), произтичащи от изследвани туристически индикатори, както и вече проведено проучване на туристическото търсене и поведение на чуждестранни туристи в Европа. Целта на анализа е да идентифицира емитиращи пазари с потенциал за още по-силно развитие и висока добавена стойност.

Обобщение на идентифицираните възможности от анализите, проучването и данните от стратегическите документи на Столична община

Това обобщение цели да събере информацията от направените анализи, идентифицираните печеливши тенденции и възможности за развитие с данните и стратегическите цели на Столична община. То следва да обособи липси и пропуски в данните и да послужи като отправна точка при разработване на бъдещи проучвания, както и стратегически или вътрешни документи на общината. Резултатът от обобщението е представен в табличен формат.

Анализ на маркетинг активностите за промотиране на град София

Посоченият анализ цели да идентифицира съответствието между изведените ключови направления за туристическо развитие на град София и анализиранияте силни емитиращи пазари спрямо активните маркетинг активности за промотиране на град София на национално и местно ниво. Целта на резултатите от анализите са

да идентифицират липси и пропуски в маркетинг активностите на град София и са представени в таблични формати.

Анализ на международни добри практики

Целта на анализа на международни добри практики е да се проучат възможни добри практики при измерването на атрактивността на град София за туристи, разработването и осъществяването на стратегически цели и концепции за развитие, както и успешни маркетинг и брандинг стратегии. Като резултат от проучването се очаква да бъдат разгледани 3 успешни примера.

В резултат могат да бъдат направени следните заключения:

Докладът акцентира на туризма с неговите значими икономически ползи за България и в това число и за София - 3283 млн. евро приходи от международен туризъм в текущата сметка на платежния баланс през 2016 г., или 3,4% от директния БВП на страната, както и 11 617 млн. лв. общ принос на туризма и свързаните с него икономически дейности към БВП, или 12,8% от БВП. Съответно фокусът на анализите е насочен към международния туристопоток в столицата поради неговите преки и значими икономически ползи, по-голям обем и значително по-голям потенциал, както и по-сериозни изисквания за подобрения и развитие на градската среда и туристическото предлагане. С оглед увеличаването на икономическите ползи на туризма в София, възможни посоки за развитие са увеличаване на броя туристи с нощувка в града, увеличаване на реализираните нощувки от 1 лице, т.е. удължаване на средния престой в града, привличане на нови или увеличаване на вече активни и икономически перспективни пазари, както и по-приоритетното развитие на бизнес туризма в столицата, който е сред значимите за хотелиерския бранш и също включва по-платежоспособни посетители извън най-силните туристически сезони.

От направените анализи установяваме относителна консистентност в приоритизиране на направленията за развитие на туризма в София на различните нива, като две от туристическите направления са приоритетни във всички разгледани документи за София - културно-познавателен туризъм и бизнес/делови туризъм. Множеството разгледани допълнителни туристически направления в перспектива и техни подвидове са обособени в клъстерни групи с основен вид туризъм и допълващи с цел по-правилното им представяне и комуникиране.

Направеният допълнителен анализ в доклада установява, че държавите с най-много бизнес посещения в България са Румъния, Гърция, Турция, Сърбия и Германия, а с цел “ваканция” столицата посещават най-много Италия, Великобритания, Израел, Гърция, Германия. В последните 2 години се наблюдава силен ръст на туристите от Испания и Китай, а най-новите данни от 2017 г. показват силен ръст и на туристи от Нидерландия, Ирландия, Белгия, Швеция.

В същото време маркетинг активностите, свързани с промотирането на град София, не са напълно консистентни спрямо заложените стратегически посоки за развитие

на туризма в града и най-приоритетните международни пазари, които го посещават. Цялостната стратегия за маркетинг на България не включва информация за маркетинг активности за промотиране на столицата и не акцентира върху бизнес туризма в нея, а най-вече върху културно-познавателния и СПА туризма в страната. Не е намерена информация за маркетинг стратегия на град София като туристическа дестинация за чуждестранни посетители. Въпреки това инициативите, върху които работи СО в посока дигитализация, маркетинг, приятелска градска среда и туризъм, са консистентни спрямо стратегията на града. В изложението е разгледана накратко и темата за връзката между културно-познавателния туризъм и културното наследство.

Младежкият/развлекателен туризъм е нов вид, който в последните 2 години се налага като нова, силна и печеливша тенденция, която следва да бъде управлявана по правилен и устойчив за дестинацията начин. Тя е обвързана с новите тенденции в увеличаване на полетите от и до нови дестинации от и до летище София на нискотарифни авиокомпании, силното навлизане на AirBnB като бюджетна алтернатива на хотелското настаняване и качествените развлекателни дейности на територията на София, от които посетителите остават удовлетворени според анкетните проучвания. Тази нова тенденция е засилена от промотирането на София като бюджетна дестинация с отлично съотношение между цена и качество в множество международни проучвания и класации в блогове и новинарски сайтове. В тази връзка са необходими допълнителни проучвания за измерване на атрактивността и конкурентното място на София като туристическа дестинация и нейното качество на живот спрямо европейските столици, които да идентифицират допълнителни ключови предимства и благоприятни тенденции, с които градът да се маркетинга и да развива приоритетно.

В доклада е допълнително анализирано проучване на потребителските нагласи на чуждестранни посетители при пътувания в Европа с цел да бъдат идентифицирани потенциални пазари с интерес към приоритетни и перспективни туристически направления, които са характерни за град София, както и интерес към конкурентни предимства, които столицата притежава. Направените изводи допълват данните за туристическото търсене с потенциални емитиращи пазари, които могат да бъдат таргетирани с маркетинг комуникации.

Установени са липсващи подробни данни за приходите от реализирани нощувки на чуждестранен турист, както и разходите на туристи по националност, възраст и други ключови показатели. Тези данни биха имали висока добавена стойност и биха били правилна отправна точка за фокус върху по-доходоносни пазари с цел увеличаване на приходите от туризъм на посетител.

Макар ресурсният потенциал на София за развитие на планински и СПА туризъм да е безспорен и разглеждан във всички стратегически документи, липсват данни за интереса и посещенията на чуждестранните посетители в планината или в СПА центровете в София и в Баня. От друга страна, приоритетните направления за развитие на града изискват по-детайлни проучвания на туристическите продукти и

услуги, които се консумират под тяхната шапка, с цел идентифициране на конкурентните предимства и посоки за развитие.

Анализът на международни добри практики дава допълнителна информация за начини на проучване на атрактивността на град София за туристи, както и успешен пример за разписана туристическа стратегия в лицето на град Виена със силен акцент върху конкурентното ниво на града спрямо Европа и управление на неговите приоритети и стратегически цели спрямо вече развити туристически направления, продукти и висок стандарт на живот. В допълнение е разгледана успешната стратегия за развитие на устойчив туризъм и отличен брандинг на град Любляна като Европейска зелена столица. Примерът е отличен, тъй като бихме могли да съпоставим София като Европейска столица на спорта за 2018 г. спрямо стратегията на Любляна.

Енергетика

Изследванията, извършени по тема Енергетика, целят оценка на актуалните стратегически документи на ниво Столична община (СО), националната нормативна база, нормативната база на Европейския съюз (ЕС), както и анализ на международни добри практики. Изследванията и извършеният анализ са направени с цел да се определят потенциални възможности за подобряване на дейностите, извършвани от администрацията на СО по три ключови подтеми на тема Енергетика:

- Енергийна ефективност (ЕЕ)
- Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)
- Енергийна безопасност (ЕО)

В рамките на тема Енергетика в направление Икономика са извършени следните изследвания:

- Идентифициране на значими документи и данни.
- Събиране на идентифицираните документи и данни.
- Документален преглед на идентифицираните значими законови нормативни актове, национални и общински стратегии, документи и данни.
- Анализ на налични данни за състояние и потенциал по тема Енергетика в рамките на СО.
- Анализ на съответствието спрямо идентифицираните потенциални възможности за развитие и стратегическите документи на СО.
- Идентифициране и анализ на международни добри практики в границите на ЕС, имащи пряко отношение по засегнатите подтеми (енергийна безопасност, енергийна ефективност, възобновяеми енергийни източници).
- Идентифициране на допълнителни изследвания, необходими за цялостен анализ на тема Енергетика, в рамките на СО.
- Установяване на възможни направления за развитие, които биха могли да се използват при последващи дейности по тема Енергетика в рамките на проект Визия за София.

Вземането на решения за дългосрочно устойчиво енергийно развитие на СО е нужно да се базира на актуални точни данни и факти, както и на познаването на европейските стратегически документи, добрите световни практики за декарбонизация на енергийните системи, както и на новостите в техническата сфера и научната литература.

В България, и в частност в рамките на столицата енергетиката се развива с по-бавни темпове, отколкото в развития индустриализиран свят. Това се дължи отчасти на факта на субсидирането на топлинната енергия от държавата, както и на ниската цена на електроенергията от АЕЦ Козлодуй. В сравнение с останалите държави от ЕС цените на енергията в България са ниски. Това обуславя по-нисък приоритет на мерките за повишаване на енергийната ефективност, интегрирането на възобновяеми енергийни източници, както и като цяло на декарбонизацията на енергопроизводствения и енергопреносния сектор от Столична община. Може да се смята, че СО е оставила темата на заден план, без дългосрочна визия за развитие, изпълнявайки само и единствено минималните базисни законови изисквания, наложени ѝ от ЗЕЕ, ЗЕВИ и нормативната уредба на ЕС. Неправителственият сектор разработва информационни документи в съответствие със законовата уредба на ЕС и редица международни добри практики, целящи развитието на декарбонизацията в сектора.

Основните препоръки към администрацията на СО са: използване на опита и провеждане на дискусии с неправителствения сектор, систематизиране на наличната информация за енергопроизводствена мрежа, енергопреносна мрежа, общински сгради, жилищни сгради и третичен сектор, прозрачност и леснодостъпност на данните и изграждане на единна общинска система за енергиен мениджмънт под ръководството на специално звено в рамките на общината.

Пазари на труда

Пазарът на труда е изключително комплексна тема, която в България се управлява в голяма степен на национално ниво и местната власт няма сериозен ресурс и правомощия да предприема мерки. Въпреки това с новия закон за училищно и предучилищно образование се дава възможност за повече контрол и влияние на принципала на училищата върху тяхното развитие. Почти всички професионални гимназии на територията на Столична община са общински. При изграждане на дългосрочна визия за развитието на пазара на труда в Област София, общината има възможност да реализира част от мерките чрез влиянието си върху професионалните гимназии.

Активно участие в правенето на националните политики ще даде възможност Столична община да преследва своя интерес и да лобира за приемането и реализирането на мерки за развитие на пазара на труда, които са в полза на областната икономика.

Чрез срещи и координация Столична община може да въздейства на пазара на труда и чрез висшите училища. Те са автономни институции и имат възможността да

взимат самостоятелни решения и при правилните стимули от Столична община е възможна изключително добра синергия.

Анализът на пазара на труда в Област София показва много ниско ниво на безработица и засилен “глад” за кадри в редица сектори. Доминира търсенето на кадри за позиции без или с ниска квалификация за работа в търговски обекти, заведения и транспортни компании. Също така има относително високо търсене на кадри в областта на услугите с висока добавена стойност, като информационни и комуникационни технологии и международните центрове за услуги.

Захранването на пазара с кадри се осъществява чрез миграция на хора от останалата част от страната към София и чрез образователната система. Докато при миграцията движеща сила е търсенето и предлагането на работа на чисто пазарен принцип, при образователната система пазарната ориентация е все още в своя начален стадий на развитие.

За постигане на качествена промяна на пазара на труда в Област София е необходимо изготвяне на първоначална стратегия за икономическото развитие в следващите 15-20 години и след това подготвянето на стратегия за развитие на пазара на труда, което да отговаря на желаното икономическо развитие.

За изготвения анализ на пазара на труда в Област София са направени няколко интервюта, събрана е и анализирана информация от формални източници като НСИ, МТСП, МОН и Агенция по заетостта. За потвърждение на официалните данни са използвани и данни от частни интернет платформи за търсене и предлагане на работа.

Експертен екип Икономика

Ръководител екип:

Венеция Нецова

Експерти:

Николай Ангов

Светослав Стойков

Теодор Бобочиков

Ивелина Игнатова